

Toelichting psychosociale hulphondopleiding

Buddy-Dogs Hulphonden Academie

1. Korte omschrijving van het traject

De hulphondopleiding van Buddy-Dogs Hulphonden Academie is een praktijkgericht maatwerktraject. Onder professionele begeleiding ontwikkelt de cliënt vaardigheden door actief te doen en zo haar eigen hond op te leiden tot psychosociale hulphond. De hond wordt ingezet als praktische ondersteuning in het dagelijks leven.

Het traject is geen behandeling of therapie, maar een vorm van praktische ondersteuning die de zelfredzaamheid en participatie vergroot. Het is altijd aanvullend op eventuele andere begeleiding of behandeling.

2. Doel van de hulphondopleiding

Het doel van de opleiding is het vergroten van de zelfstandigheid, de eigen regie en het dagelijks functioneren van de cliënt.

De hulphond en het traject spelen hierin een rol door:

- Het bieden van rust, voorspelbaarheid en veiligheid.
- Het ondersteunen bij de dagstructuur en dagelijkse activiteiten.
- Het helpen bij het reguleren van spanning en overprikkeling.
- Het vergroten van de zelfstandigheid in openbare en sociale situaties.
- Het versterken van de eigen regie en zelfzorg van de cliënt, door verantwoordelijkheid te dragen voor de hond en bewust af te stemmen op zijn behoeften en grenzen.

De inzet van de hulphond is functioneel en praktisch van aard en is niet gericht op het behandelen van psychische klachten.

3. Voor wie het traject passend kan zijn

De hulphondopleiding kan passend zijn voor cliënten met beperkingen in de zelfredzaamheid and/of participatie, waarbij:

- Gebruikelijke hulp, algemene voorzieningen of lichtere ondersteuning niet toereikend zijn.

- Er een duidelijke samenhang is tussen de ondersteuningsvraag en wat een psychosociale hulphond in het dagelijks leven kan betekenen.
- De cliënt gemotiveerd, bereid en in staat is om de verantwoordelijkheid te dragen voor het intensieve opleidingstraject én voor het duurzame welzijn, de verzorging en de veiligheid van de hond.

Voorafgaand aan de opleiding wordt gestart met het Ontdekkingstraject. Dit is een kort, verkennend traject van vier sessies waarin de hulphondopleider en de cliënt onderzoeken of de hulphondopleiding aansluit bij de ondersteuningsvraag en de specifieke situatie van de cliënt. Wanneer de cliënt al een hond heeft, wordt in deze fase ook onderzocht of de rol van psychosociale hulphond past bij de persoonlijkheid, het gedrag en de individuele behoeften van de hond.

4. Inhoud en opzet van het traject

Het traject biedt begeleiding bij het opleiden van de eigen hond tot psychosociale hulphond. Het is volledig maatwerk en wordt afgestemd op de cliënt, de hulpvraag en de specifieke hond. Naast de opvoeding van de hond vormt de training een ervaringsgerichte leercontext voor de cliënt, gericht op het versterken van vaardigheden, eigen regie en dagelijks functioneren.

- Duur van het traject: Voorafgaand aan de start van de opleiding wordt door de hulphondopleider een zorgvuldige inschatting gemaakt van de verwachte duur van het traject. Deze inschatting vormt de basis voor het maatwerkplan en zorgt voor de rust en ruimte die nodig zijn voor een verantwoorde en duurzame opbouw van het team
- Begeleidingsfrequentie: De begeleiding is maatwerk. De training is intensiever tijdens de opstart en in uitdagende ontwikkelingsfasen van de hond, zoals de puberteit. Naarmate het team zelfstandiger werkt, neemt de frequentie af.
- Locaties: De begeleidingssessies vinden plaats in de praktijkruimte van Buddy-Dogs, bij de cliënt aan huis, of op specifieke locaties die relevant zijn voor het dagelijks leven en de zelfredzaamheid van het team.
- Tussentijds contact: Gedurende het traject is er de mogelijkheid om via WhatsApp of telefoon contact op te nemen voor korte afstemming, vragen en reflectie op videobeelden.

Na een succesvolle afronding van het opleidingstraject vindt jaarlijks een hercertificering plaats. Daarbij worden de samenwerking, het functioneren en het welzijn van de hulphond zorgvuldig geëvalueerd.

5. Haalbaarheid, welzijn en certificering

Een essentieel onderdeel van het traject is het continu bewaken van de haalbaarheid en het dierenwelzijn. Daarbij staat het volgende centraal:

- Geen certificeringsgarantie: Het starten van de opleiding biedt geen garantie op een uiteindelijk certificaat. Het welzijn van de hond is altijd leidend. Als gedurende het traject blijkt dat het werk te belastend is voor de hond, wordt het traject bijgestuurd of stopgezet.
- Belastbaarheid en emotionele balans: Er wordt volledig zonder dwang met de hond gewerkt, op basis van respect en oog voor zijn individuele belastbaarheid. We kijken continu naar de fysieke en emotionele behoeften van de hond. Door zijn signalen goed te lezen, zorgen we ervoor dat de belasting in balans blijft en het welzijn van de hond structureel gewaarborgd is. Er worden geen taken gevraagd die de hond overvragen of zijn welzijn onder druk zetten.

6. Afbakening ten opzichte van behandeling en zorg

- De hulphondopleiding vervangt geen therapie, medische behandeling of reguliere GGZ-zorg.
- De hulphond wordt puur ingezet als aanvullende, praktische ondersteuning in het dagelijks leven.
- De begeleiding richt zich op het dagelijks functioneren en de zelfredzaamheid van de cliënt, aanvullend op eventuele behandeling of andere zorg.

7. Wetenschappelijke context en richtlijn

Uit grootschalig Nederlands onderzoek ('Met een hond kan ik het leven aan', ZonMw / Rijksuniversiteit Groningen, 2025) blijkt dat jongeren met psychosociale problematiek die langer met een assistentiehond werkten, een significant hogere kwaliteit van leven rapporteren. Ook werd in een longitudinale studie gedurende de eerste zes maanden van de samenwerking een significante verbetering van de kwaliteit van leven gemeten.

Op basis van dit wetenschappelijke onderzoek is een landelijke richtlijn ontwikkeld voor de psychosociale/psychiatrische assistentiehond. Deze richtlijn biedt Wmo-consulenten en indicatiestellers concrete handvatten om tot een onderbouwde en gedegen beoordeling te komen bij aanvragen voor financiering. De hulphondopleiding van Buddy-Dogs sluit aan bij de kwaliteitscriteria uit deze richtlijn.

Meer informatie en de volledige richtlijn zijn te vinden op:

psychiatrischeassistentiehonden.nl

8. Rol van de hulphondopleider

Als hulphondopleider kan ik desgevraagd een professionele toelichting geven op het specifieke opleidingstraject en mijn werkwijze. Deze toelichting is informatief van aard en kan door de gemeente worden meegenomen in het brede Wmo-onderzoek naar de meest passende voorziening.

Voor meer informatie over het traject: hulphondenacademie.nl

Doesburg, 10 oktober 2026